

Spółeczności Energetyczne w Polsce: Perspektywa Prawa UE i Krajowego

Analiza i perspektywy rozwoju. Prezentacja ma na celu przedstawienie roli i znaczenia spółeczności energetycznych w Polsce, z uwzględnieniem kontekstu prawnego Unii Europejskiej oraz specyfiki polskiego ustawodawstwa.

Omówione zostaną kluczowe aspekty prawne, strukturalne oraz możliwości i wyzwania związane z funkcjonowaniem tych podmiotów na polskim rynku energii.

BA by **Bartłomiej Kupiec**

Społeczności energetyczne

1 Nowy model uczestnictwa

Nowy model uczestnictwa obywateli i organizacji w transformacji energetycznej, skupiający się na lokalnej produkcji i zarządzaniu energią z odnawialnych źródeł (OZE).

2 Znaczenie

Odpowiadają na potrzebę dekarbonizacji, demokratyzacji dostępu do energii i zwiększenia lokalnej odporności energetycznej.

3 Cel prezentacji

Zrozumienie ram prawnych społeczności energetycznych, ich roli w realizacji celów polityki energetycznej UE oraz wyzwań i możliwości w kontekście prawa polskiego.

Polityka energetyczna UE

1

Dyrektywy UE

Dyrektywa RED II (dotycząca OZR) i IEMD () ustanawiają ramy dla aktywnego uczestnictwa obywateli w rynku energii, promując model prosumenta oraz społeczności energetyczne.

2

Rola obywateli

UE zachęca do bezpośredniego udziału obywateli i ich zrzeszeń w produkcji, dystrybucji i zarządzaniu energią odnawialną, co ma przyczynić się do zwiększenia udziału OZE w miksie energetycznym.

3

Typy społeczności

Spółeczność energetyczne działające w zakresie OZE (art. 22 RED II) oraz Obywatelska społeczność energetyczna (art.16 IEMD) – oba typy mają wspierać lokalne inicjatywy energetyczne i zwiększać zaangażowanie lokalnych społeczności w transformację energetyczną.

Spółeczności energetyczne w prawie UE

Struktura i cele

UE nie narzuca konkretnej formy prawnej społeczności energetycznych, lecz wymaga, aby były to podmioty posiadające osobowość prawną, oparte na dobrowolnym i otwartym członkostwie, zapewniające członkom kontrolę.

Uczestnicy

Mogą nimi być osoby fizyczne, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz organy samorządowe, co odzwierciedla ideę energetyki obywatelskiej jako partycypacyjnego systemu zarządzania energią.

Główne cele

Zapewnienie korzyści środowiskowych, gospodarczych i społecznych dla członków i lokalnych społeczności, promowanie samowystarczalności energetycznej oraz zwiększenie udziału OZE.

Implementacja dyrektyw UE w państwach członkowskich

1

Obowiązki państw

Dyrektywy UE zobowiązują państwa członkowskie do stworzenia korzystnych warunków prawnych i operacyjnych dla społeczności energetycznych, w tym umożliwienie kompleksowej działalności obejmującej produkcję, magazynowanie, sprzedaż i dystrybucję energii odnawialnej.

2

Stopień implementacji

Mimo wyznaczonych terminów, wiele państw, w tym Polska, nie w pełni zaimplementowało przepisów dotyczących społeczności energetycznych, co stanowi barierę w pełnym wykorzystaniu ich potencjału.

Spółeczności energetyczne w Polsce - ogólny przegląd

Definicje

W polskim ustawodawstwie zdefiniowano spółdzielnię energetyczną i klaster energii w ustawie o Odnawialnych Źródłach Energii oraz obywatelską społeczność energetyczną w ustawie Prawo Energetyczne.

Wymagania

Dla społeczności energetycznych ustawy określają szereg wymogów, takich jak lokalizacja, rodzaj i wielkość instalacji OZE, minimalny udział energii odnawialnej w pokryciu zapotrzebowania oraz limit liczby członków.

Spółdzielnia energetyczna

Warunki powstawania

Spółdzielnie mogą być tworzone w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, promując lokalne inicjatywy energetyczne i współpracę międzygminną.

Ograniczenia

Spółdzielnia może wytwarzać energię jedynie dla swoich członków.

System wsparcia

Szereg zwolnień z opłat.
Rozliczanie w systemie net-meteringu

Spółdzielnia energetyczna: system rozliczeń

- Spółdzielnia może **wprowadzać niewykorzystaną energię** elektryczną do sieci, a następnie ją **pobierać** w okresach niedoboru.
- Energia jest **magazynowana** po wprowadzeniu do sieci, umożliwiając późniejsze pobranie przez spółdzielnię.
- Za każdą jednostkę wprowadzonej energii, spółdzielnia może pobrać **0.6** jednostki w okresach niedoboru.
- Nadwyżka energii może być wykorzystana przez **365 dni**.

Klaster energii

1 Definicja

Klaster energii to cywilnoprawne porozumienie skupiające różne podmioty (przedsiębiorstwa, jednostki samorządu terytorialnego, osoby fizyczne) w celu optymalizacji produkcji, dystrybucji i zużycia energii, głównie z OZE. Reprezentowany jest przez koordynatora klastra energii

2 Cele

Promowanie efektywności energetycznej, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego na poziomie lokalnym oraz wspieranie rozwoju gospodarczego poprzez kreowanie zielonych miejsc pracy i rozwój technologii.

3 Korzyści

System wsparcia (po wpisaniu do rejestru klastrów energii). W ramach systemu wsparcia przewidziano zwolnienie z opłaty OZE, opłaty kogeneracyjnej oraz obowiązków związanych ze świadectwami pochodzenia energii elektrycznej.

Obywatelskie społeczności energetyczne

Specyfika

Obywatelska społeczność energetyczna, zdefiniowana w ustawie Prawo energetyczne, umożliwia obywatelom, prowadzenie szerokiej działalności na terenie jednego operatora sieci dystrybucyjnej.

Działalność

Społeczności mogą zajmować się produkcją, dystrybucją, sprzedażą, zużyciem, agregacją oraz magazynowaniem energii. Mają też możliwość świadczenia usług związanych z efektywnością energetyczną, ładowaniem pojazdów elektrycznych i innymi usługami energetycznymi.

Ograniczenia

Brak systemu wsparcia.
Brak możliwości prowadzenia działalności w zakresie ciepła.

Podsumowanie i wnioski

1 Podsumowanie

Społeczności energetyczne stanowią kluczowy element w transformacji energetycznej Polski, oferując szereg korzyści środowiskowych, gospodarczych i społecznych.

2 Wyzwania

Konieczna jest pełna implementacja przepisów UE oraz usunięcie barier prawnych i administracyjnych, aby umożliwić pełny rozwój społeczności energetycznych w Polsce.

3 Rekomendacje

Ustawodawcy i decydenci powinni stworzyć korzystniejsze warunki dla rozwoju społeczności energetycznych, co przyczyni się do osiągnięcia celów polityki energetycznej UE i zwiększenia udziału OZE w polskim miesie energetycznym.